

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Welzijn, Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen

BELEIDSVELD: Personen met een beperking

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Vlaamse Regering hechtte op 28 november 2025 haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 februari 2013 betreffende rechtstreeks toegankelijke hulp voor personen met een handicap, wat betreft de erkenningsprocedure, de aanpassing van de ondersteuningsfuncties en de personeelspunten per ondersteuningsfunctie en de aanpassing van de financiële bijdrage (VR 2025 2811 DOC.1097/1BIS en 2BIS).

Het ontwerpbesluit werd voor advies aan de Raad van State voorgelegd. De Raad van State formuleerde aanbevelingen in het advies 78.595/16 gegeven op 24 december 2025.

2. INHOUD

A. ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

In artikel 1, 8° werd de tweede vermelding van het woord “worden” weggelaten. (randnummer 4)

Het ontworpen artikel 2, tweede lid, 3°, is ongewijzigd. Deze bepaling komt immers in meerdere besluiten voor. Omwille van de eenvormigheid behouden we de oorspronkelijke formulering. (randnummer 5)

In artikel 2/1, enige lid, dat het eerste lid wordt, werd “artikel 2, eerste lid” gewijzigd in “artikel 2, tweede lid”. (randnummer 6)

In punt 4°, d) van artikel 2/1, enige lid, dat het eerste lid wordt, werd het woord “expertise” vervangen door “deskundigheid”. (randnummer 7)

In artikel 6 werd aangepast dat het besluit van 4 februari 2011 van toepassing is op de voorzieningen voor rechtstreeks toegankelijke hulp en niet op de “erkenning”. Dit maakt duidelijk dat voormeld besluit gedurende de ganse duur dat een voorziening erkend is om rechtstreeks toegankelijke hulp te aan te bieden, van toepassing is. (randnummer 8)

Bij de beoordeling van een aanvraag tot verlenging van een erkenning worden enkel niet geremedieerde inbreuken op de artikelen 45 tot 49 van voormeld besluit in aanmerking genomen. Artikel 4/4, §1, 2°, blijft daarom ongewijzigd. (randnummer 8)

Omwille van de leesbaarheid werd artikel 4 in leden opgedeeld. (randnummer 9)

////////////////////////////////////

geen sprake van aantasting van verkregen situaties. De datum van uitwerking van 1 januari 2026 wordt bijgevolg behouden. (randnummer 19)

B. ALGEMENE TOELICHTING

In 2022 werd een budget van 19,5 miljoen euro vrijgemaakt voor het uitbreiden van de capaciteit van Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (RTH). Deze middelen konden echter enkel ingezet worden op voorwaarde dat de uitbreiding meteen ook zou leiden tot het herdenken en hervormen van het RTH-beleid. Om dit herdenken en hervormen te kunnen realiseren in co-creatie met de sector personen met een handicap werd een pilootfase opgestart.

De pilootfase RTH loopt van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2025.

Tijdens de pilootfase werden meer dan 100 initiatieven, zowel van reeds erkende of vergunde VAPH-organisaties als van nieuw te erkennen organisaties, opgestart in functie van het uitdenken en uitproberen van vernieuwende vormen van rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning.

Naast het opvolgen en beoordelen van de individuele initiatieven werd gedurende de pilootfase ook sterk geïnvesteerd in het verzamelen en delen van ervaringen en inzichten en het formuleren van aanbevelingen tot bijsturing van het beleid. Zonder voorafname te doen op toekomstige hervormingen, volgend uit de recent goedgekeurde conceptnota "Naar een vernieuwd, geïntegreerd zorg- en ondersteuningsbeleid voor personen met een handicap" (VR 2025 2305 MED.0209), is het voor het tijdelijk verderzetten van de lopende initiatieven en de bijkomende mogelijkheden uit de pilootfase nodig om de regelgeving van rechtstreeks toegankelijke hulpverlening alsnog bij te sturen

Op basis van de inzichten en ervaringen uit de pilootfase worden volgende aanpassingen aan de regelgeving voorgesteld:

- een aangepaste definitie van RTH:
Rechtstreeks toegankelijke hulp is zorg en ondersteuning aan personen met een (vermoeden van) handicap en hun netwerk die geboden wordt met en vanuit een handicapspecifieke expertise (=handicapspecifieke ondersteuning), waarvoor je rechtstreeks bij de zorgaanbieder terecht kan en dit voor een maximum aantal zorggebonden punten.

Rechtstreeks toegankelijke hulp kan ook op een indirecte wijze geboden worden door het delen en inbrengen van handicapspecifieke expertise in andere organisaties.

- aangepaste en bijkomende ondersteuningsfuncties, m.i.v. aangepaste puntwaardes en financiële bijdragen waar nodig;
- de bepaling dat in uitzonderlijke gevallen door de persoon met een (vermoeden van) handicap tot 12 punten per jaar ingezet kunnen worden;
- de mogelijkheid wordt gegeven aan nog niet bij het VAPH erkende organisaties om een erkenning als RTH aanbieder aan te vragen. Dit betekent dus dat voortaan niet enkel multifunctionele centra en vergunde zorgaanbieders rechtstreeks toegankelijke hulp kunnen aanbieden, maar ook andere organisaties hiertoe de mogelijkheid krijgen. Rekening houdend met deze uitbreiding, worden de bepalingen m.b.t. de voorwaarden en de modaliteiten van het erkennen van aanbieders RTH voor de duidelijkheid opgenomen in het BVR RTH. Concreet wordt een erkenningsprocedure ingevoerd die is gebaseerd op de vergunningsprocedure voor vergunde zorgaanbieders. Het doel hiervan is tweeledig: de financiële stabiliteit van de RTH-diensten garanderen en zorgen voor een voldoende effectieve werking.

Daarnaast worden met dit wijzigingsbesluit een aantal wenselijke optimalisaties die niet meteen gelinkt zijn aan de ervaringen uit de pilootfase doorgevoerd aan de RTH-regelgeving:

- de toepassing van de financiële bijdrage wordt verduidelijkt;
- het maximaal aantal zorggebonden punten dat een persoon met een (vermoeden van) handicap die wordt ondersteund door een vrijwilliger kan gebruiken, wordt voortaan niet meer verlaagd;
- het uitwisselen van zorgpunten tussen aanbieders van rechtstreeks toegankelijke hulpverlening wordt aangepast zodat de dienst die het aanbod presteert de werkmiddelen ontvangt. Ook zullen voor het behalen van de outputvereisten de doorgegeven punten bijgeteld worden bij de erkenning van de aanbieder die aangeeft de punten te zullen presteren.

C. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

In **artikel 1** worden de definities aangepast in functie van de wijzigingen van het besluit van 22 februari 2013. In punt 8° werd de tweede vermelding van het woord “worden” weggelaten.

Artikel 2 past artikel 2 van het besluit van 22 februari 2013 aan in die zin dat naast vergunde zorgaanbieders, multifunctionele centra ook groenezorginitiatieven, geregistreerde ouderinitiatieven en bepaalde organisaties met een specifieke rechtsvorm erkend kunnen worden als RTH-aanbieder.

De bepalingen met betrekking tot de aparte erkenning van rth-diensten voor globale individuele ondersteuning aan minderjarigen worden opgeheven.

Artikel 3 voegt een artikel 2/0 in dat de kernopdrachten van de RTH-diensten bepaalt.

Artikel 4 voegt bijkomende erkenningsvoorwaarden toe aan artikel 2/1.

In punt 1°, dat artikel 2/1, enige lid, dat het eerste lid wordt, wijzigt, werd “artikel 2, eerste lid” gewijzigd in “artikel 2, tweede lid”.

In punt 2°, dat een punt 4° tot en met 10° invoegt in artikel 2/1, enige lid, dat het eerste lid wordt, werd het woord “expertise” vervangen door “deskundigheid”.

Artikel 5 heft het tweede lid van artikel 3 op aangezien die bepaling betrekking heeft op artikel 2, tweede lid, dat door artikel 2 van het voorliggende ontwerpbesluit wordt opgeheven.

Artikel 6 vervangt artikel 4.

In dit artikel werd aangepast dat het besluit van 4 februari 2011 van toepassing is op de voorzieningen voor rechtstreeks toegankelijke hulp en niet op de “erkenning”. Daarnaast werd dit artikel opgesplitst in twee leden.

Artikel 7 voegt afdeling 1/1 toe, dat bestaat uit artikel 4/1 tot en met 4/7. Deze afdeling legt de erkenningsprocedure vast voor RTH-diensten, naar analogie van de procedure tot vergunning van vergunde zorgaanbieders.

Artikel 4/1, §4, werd aangevuld met een lid dat stelt dat het VAPH meedeelt aan de kandidaat of de aanvrager geldig is ingediend. Zo is het duidelijk vanaf welk moment de termijn van zes maanden, vermeld in het derde lid, begint te lopen.

////////////////////

- zijn 4 initiatieven gestopt: 1 eind 2023 en 3 eind juni 2024;
- werd voor 7 initiatieven de erkenning verlaagd;
- werd voor 10 initiatieven de erkenning verhoogd.

- is er één initiatief dat stopt eind 2024;
- werden sinds 1 oktober 2024 vier nieuwe initiatieven erkend;
- zijn alle huidige pilootinitiatieven momenteel erkend tot eind 2025 (m.u.v. 11 organisaties die reeds een erkenning onbepaalde duur kregen i.k.v. de pilootfase).

Het OBVR heeft een potentiële budgettaire impact omdat het de benuttingsgraad van de ingeschreven kredieten kan verhogen. Dit wordt ondervangen in de begroting van het VAPH omdat er de totaal toegekende erkenningen berekend zijn op een benuttingsgraad van 100 % en het BVR laat geen hogere benutting toe. Binnen dat maximum berekend aantal erkenningspunten wordt er enkel een nieuwe oproep gelanceerd als er elders een erkenning wordt verminderd, omwille van een stopzetting of vermindering door het VAPH (bv. als de initiatiefnemer niet langer voldoet aan de voorwaarden).

Pagina 8 van 10

Is er rekening gehouden met het feit dat in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad ook andere institutionele actoren bevoegd zijn voor gemeenschapsbeleid?

Is er rekening gehouden met de meertaligheid van de Brusselse bevolking?

4. VERDER TRAJECT

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

////////////////////////////////////